

Khám phá kì quan thế giới:
thác I-go-a-du

(Theo Đỗ Đoàn Hoàng)

HOẠT ĐỘNG 1

HOẠT ĐỘNG

MỞ ĐẦU

ĐỘNG MỞ

Em có cảm nhận như thế nào về vẻ đẹp của thiên nhiên qua video trên?

HOẠT ĐỘNG 2
HÌNH THÀNH
KIẾN THỨC
MỚI

I. ĐỌC- TÌM HIỂU CHUNG

1. Đọc, tìm hiểu từ khó

(1) *thủy, lục, không quân:* Thủy, lục, không quân là sự kết hợp của là sự kết hợp của ba chiến quân: thủy quân, lục quân, không quân.

(2) *tour:* chuyến đi được chuẩn bị trước bao gồm tham quan một hay nhiều điểm du lịch và quay trở về nơi khởi hành.

2. Tìm hiểu chung

Phiếu học tập số 01

Yêu cầu	Trả lời
<i>Nêu xuất xứ văn bản?</i>
<i>VB thuộc thể loại nào?</i>
<i>VB có dùng PHTĐ chính nào?</i>
<i>PTBĐ được sử dụng kết hợp trong VB là gì?</i>
<i>Đối tượng và mục đích viết của VB là gì?</i>

a. Xuất xứ

theo Đỗ Doãn Hoàng,
laodong.vn, 23-11-2019

b. Thể loại và phương thức biểu đạt chính

- **Thể loại:** văn bản thông tin thuyết minh về một danh lam thắng cảnh
- **Phương thức biểu đạt chính:** thuyết minh
- **Phương thức biểu đạt kết hợp:** miêu tả, biểu cảm

c. Đối tượng thuyết minh:

Thác nước I-go-a-du

Mục đích: VB Khám phá kì quan thế giới: thác I-go-a-du giới thiệu di sản thiên nhiên thác I-go-a-du.

II. ĐỌC- HIỂU VĂN BẢN

1. Thông tin cơ bản và nhan đề của văn bản

Những thông tin cơ bản của VB: VB đã giới thiệu những đặc điểm quan trọng, nổi bật của *thác I-goa-du* khiến nơi đây trở thành điểm đến nổi tiếng, hấp dẫn với những du khách ưa thích du lịch mạo hiểm

Nhan đề: *Khám phá kì quan thế giới: thác I-goa-du* đã thể hiện sự đánh giá khái quát, làm nổi bật giá trị và vẻ đẹp của thác I-goa-du

Mối quan hệ giữa nhan đề với các thông tin chính của VB: Nhan đề đã khái quát được nội dung của toàn VB vì tất cả các thông tin cơ bản của VB (thể hiện ở nhan đề, các đề mục) đều tập trung giới thiệu, làm rõ những đặc điểm, giá trị của thác I-goa-du

2. Các đặc điểm của kiểu VB thuyết minh một danh lam thắng cảnh trong VB

PHIẾU HT số 02

Tìm hiểu các đặc điểm của kiểu VB giới thiệu một danh lam thắng cảnh được thể hiện trong VB
Khám phá kì quan thế giới: thác I-goa-du

Nhóm	Các khía cạnh/ phương diện tìm hiểu	Nhiệm vụ
1	Bố cục VB	<i>Văn bản “Khám phá kì quan thế giới: thác I-goa-du” gồm mấy phần? Xác định nội dung thông tin của từng phần?</i>
2	Hình thức văn bản	<i>- Văn bản có mấy đề mục? Các đề mục có tác dụng gì trong việc thể hiện nội dung thông tin văn bản? - Chỉ ra đặc điểm tiêu biểu trong việc sử dụng từ ngữ của VB? Lấy ví dụ cụ thể?</i>
3	Các cách trình bày thông tin	<i>Người viết đã triển khai thông tin theo những cách nào? Chỉ ra và nêu vai trò của cách triển khai đó?</i>
4	Sự kết hợp yếu tố miêu tả	<i>- Phân tích nghệ thuật miêu tả của tác giả thể hiện, dẫn ra một số câu văn giàu hình ảnh giúp người đọc như chứng kiến con thác cùng tác giả.</i>
5	Phương tiện phi ngôn ngữ	<i>VB đã sử dụng loại phương tiện phi ngôn ngữ nào? Điều đó có mối quan hệ như thế nào đối với phương tiện ngôn ngữ trong VB và khơi gợi cảm xúc của người đọc như thế nào?</i>

a. Bố cục

Phương diện

Biểu hiện cụ thể trong VB

Tác dụng/ vai trò

Bố cục VB có ba phần

- **Phần mở đầu:** “*Thác nước khổng lồ Iguazu nằm ở vùng biên giới giữa hai quốc gia ... ở chân thác I-goa-du lên tới 450.000 mét khối.*”. → Giới thiệu khái quát về kì quan thiên nhiên thế giới: thác I-goa-du

- **Phần nội dung:** Giới thiệu hệ thống những phương diện khác nhau (từ quá trình đi đến thác, đến cảnh vượt thác như lao vào “họng quỷ” của du khách) làm nên giá trị, vẻ đẹp của *thác I-goa-du*- một trong những Di sản thế giới nổi tiếng.

- **Phần kết thúc:** “*Lao vào “Họng quỷ” trở về... Một đoạn đời khiến mình nín thở thật tuyệt vời!*” → Nhận xét khái quát về thái độ, cảm xúc của người viết dành cho trải nghiệm khám phá thác nước tuyệt vời này.

Nhằm làm nổi bật đặc điểm cơ bản của thác I-goa-du với vẻ đẹp hùng vĩ, dữ dội, đầy mê hoặc của kì quan: về vị trí địa lí, đặc điểm cấu tạo, sự hình thành và quá trình khám phá kì quan thế giới thác I-goa-du. Từ đó làm nổi bật vẻ đẹp hùng vĩ, dữ dội, đầy mê hoặc của thác khổng lồ I-goa-du

a. Đặc điểm hình thức

Phương diện	Biểu hiện cụ thể trong VB	Tác dụng/ vai trò
Đề mục Từ ngữ	<p>- Hệ thống hai đề mục (<i>Xứ sở của những “Xứ sở của những “kì quan tạo ra bởi Đức Chúa Trời”; Ván bài sinh tử ở huyết đạo thác I-go-a-du)</i>)</p> <p>- Từ ngữ chuyên địa lí, lịch sử, ...</p> <p>+ Địa lí: <i>núi lửa phun trào, mảng kiến tạo, o lục địa, lưu lượng, ...</i></p> <p>+ Lịch sử: <i>xâm chiếm, thuộc địa, thủy, lục, không quân, huyết địa/ huyết thủy,...</i></p> <p>+ Sinh học: <i>các loài chim, cây hương, kỳ đà, loài hoang dã, ...</i></p> <p>- Từ ngữ giàu giá trị miêu tả, biểu cảm: <i>mơ màng, bạo liệt, sừng sốt, kinh hoàng, cuồng nộ, lút thút, cãm cãm, ...</i></p>	<p>Để làm nổi bật thông tin quan trọng của VB: nhằm giới thiệu vẻ đẹp và giá trị của kì quan thiên nhiên qua trải nghiệm khám phá thác nước I-go-a-du;</p>

a. Các cách trình bày thông tin của VB

Các cách trình bày thông tin	Biểu hiện cụ thể trong VB	Tác dụng/ vai trò
Theo quan hệ nhân quả:	<p>+ Ở phần mở đầu, người viết khẳng định thác nước I-go-a-du đã được Tổ chức bảy kì quan thiên nhiên thế giới vinh danh là một kì quan thiên nhiên thế giới.</p> <p>+ Ở phần nội dung, người viết triển khai lí giải cụ thể về vẻ đẹp hấp dẫn của thác nước I-go-a-du bằng việc giới thiệu những giá trị của thác như: cấu tạo thác nước kì vĩ, bạo liệt, sức nước, thời gian tồn tại của thác; quá trình trải nghiệm khám phá thác nước đã giới thiệu về những khu rừng, quần thể động thực vật, văn hóa bản địa, cùng niềm thích thú khi khám phá phần trung tâm của thác nước khổng lồ.</p> <p>+ Ở phần kết thúc, người viết khẳng định giá trị của kì quan thiên nhiên I-go-a-du, cùng những cảm xúc tuyệt vời khi khám phá di sản này.</p>	<p>Giúp người đọc nắm bắt được thông tin nổi bật về điểm du lịch thám hiểm nổi tiếng thác I-go-a-du. Nơi đây cảnh quan thiên nhiên hoang sơ, hùng vĩ, phong phú, có vẻ đẹp mê hoặc làm say đắm lòng người, nhất là người ưa mạo hiểm.</p>

a. Các cách trình bày thông tin của VB

Các cách trình bày thông tin	Biểu hiện cụ thể trong VB	Tác dụng/ vai trò
Theo cách phân loại đối tượng	giới thiệu tổng quan, khái quát về thác nước I-go-a-du (gồm bao nhiêu thác, độ cao, đến nguyên nhân hình thành, tốc độ chảy của thác) đến giới thiệu cụ thể, chi tiết hành trình đi đến khám thác nước (<i>đi bằng nhiều phương tiện như máy bay, đi bộ, đạp xe, dù lượn, thang máy</i>). Cuối cùng là sự dũng dội, kinh hoàng khi tiến vào trung tâm thác	giúp người đọc nắm bắt được thông tin nổi bật về điểm du lịch thám hiểm nổi tiếng thác I-go-a-du. Nơi đây cảnh quan thiên nhiên hoang sơ, hùng vĩ, phong phú, có vẻ đẹp mê hoặc làm say đắm lòng người, nhất là người ưa mạo hiểm.
Theo trật tự không gian:	từ Việt Nam đến Bra-xin, từ thành phố Xao Pao-lô hoa lệ đến vùng biên giới Bra-xin hoang vu, xuyên rừng núi để ngắm thác nước từ xa rồi tiến vào trung tâm thác.	
Theo trật tự thời gian	thông tin trong lịch sử, thác nước I-go-a-du đã được biết đến và ca tụng từ năm 1541, rồi đến 1876, được mệnh danh là “kì quan tạo ra bởi Đức Chúa Trời”, đến nay...	

d. Nghệ thuật miêu tả trong văn bản

Phương diện	Biểu hiện cụ thể trong VB	Tác dụng/ vai trò
Một số câu văn giàu hình ảnh:	<p>- Để miêu tả vẻ đẹp kì quan của thác I-go-a-du, tác giả đã sử dụng kết nhiều biện pháp nghệ thuật như nhân hoá, so sánh, đặc biệt sử dụng nhiều câu văn giàu hình ảnh.</p> <p>- “<i>Dọc đường, các loài chim to lớn bay rợp trời, cây hương, kỳ đà, nhiều loài hoang dã quý hiếm nhón nhơ chơi</i>”; “<i>Dòng nước biên thủy lạnh ngắt, cây xanh trùm phủ từ dốc cao xuống sát mép ước</i>”; “<i>Tàu chao đảo, nước xoáy làm tất cả xoay vòng, rồi lòng thuyền bị nước té ngập quá mắt cá chân người</i>”; “<i>Tiếng nước gầm thét ào ào như có muôn vàn con quỷ gào thét</i>”; “<i>Tất cả nín thở, lên gông, vài trăm ngọn thác thi nhau gào thét. Toàn thân lạnh buốt, ướt như chuột lột. Biển nước cuộn cuộn, giót thẳng vào cơ thể bạn. Sức nước quả là vô biên, nếu tàu không biết tự cân bằng như con lật đật, nếu không kịp thời thoát ra ngay lập tức, thì chắc chắn tất cả sẽ lật úp</i>”.</p>	<p>+ Giúp người đọc hình dung cụ thể, như đang được tham gia vào hành trình vượt thác nước I-go-a-du, người đọc như đang đắm mình trong thiên nhiên dữ dội, lộng lẫy. Từ đó, tác giả làm thông tin chính của văn bản hiện lên nổi bật, sinh động, hấp dẫn.</p> <p>– Thể hiện tình cảm, cảm xúc của người viết: tình yêu thiên nhiên, cảm xúc xúc động, kinh ngạc, sung sướng, hạnh phúc... khi được khám phá kì quan thác I-go-a-du.</p>

e. Phương tiện phi ngôn ngữ trong văn bản

Loại phương tiện	Biểu hiện cụ thể trong VB	Tác dụng/ vai trò
Hình ảnh	<p>Hình ảnh minh họa: hình ảnh (bức 1,2) bổ sung thông tin trực quan về thác nước I-go-a-du</p> <p>+ Hình 1: Toàn cảnh thác nước từ xa: giúp người đọc hình dung về tổng thể không gian kì vĩ, rộng lớn của thác nước trắng như tuyết, dài ...85 mét, thả mơ màng và bạo liệt như những mái tóc trắng buông tỏa từ đỉnh trời.</p> <p>+ Hình 2: Cảnh “họng quý”: cái cổ họng khổng lồ và vô cùng gợi cảm, gợi hình, điếm đến không thể thiếu cho tác giả du khách</p>	<p>- Tác dụng:</p> <p>+ Hình ảnh minh họa trực quan đã bổ sung cho thông tin được trình bày bằng ngôn ngữ; thông tin được trình bày bằng ngôn ngữ thuyết minh, giải thích rõ hơn các yếu tố của hình ảnh.</p> <p>+ Khơi gợi cảm xúc thích thú, ngỡ ngàng, kinh ngạc, ... trước vẻ đẹp thiên nhiên hoang sơ, thơ mộng, kì vĩ của thác I-go-a-du</p>

3. Tìm hiểu một số thông tin chi tiết trong văn bản

Những thông tin chi tiết đặc điểm, giá trị của thác nước

Chi tiết về qui mô thác nước: lưu lượng chảy lớn nhất thế giới với khoảng 275 đến 300 ngọn thác, cao 82 mét, rộng 150 mét, dài 700 mét; lượng nước 450 000 mét khối một giây.

Chi tiết về cảnh vật thiên nhiên khu bảo tồn: “*Dọc đường, các loài chim to lớn bay rợp trời, cây hương, kỳ đà, nhiều loài hoang dã quý hiếm nhơn nhơ chơi.*” ..*xanh um, ngậy ngát trước hệ sinh thái rừng nhiệt đới Bra-xin*

Chi tiết về chuyển động của con tàu: “*Tàu chao đảo, nước xoáy làm tất cả xoay vòng, rồi lòng thuyền bị nước té ngập quá mắt cá chân người.*”

Chi tiết nói lên cảm giác của người tham quan khi lao vào **họng quỷ**” *“phát cuồng lên trước vẻ đẹp của thiên nhiên hoang dã và sức mạnh kinh thiên của mẹ trái đất ở khu vực này”*

Chi tiết cảnh tượng vượt thác **“họng quỷ”**: *tiếng nước gầm thét ào ào như có muôn vàn con quỷ gào thét; “Nước từ trời cao đổ xuống, như ai đó hất chậu nước lớn vào cái lá tre trôi trên sông; mà chúng tôi chỉ là lũ kiến bò trên lá mục.”*;

Vai trò của thông tin chi tiết quan trọng

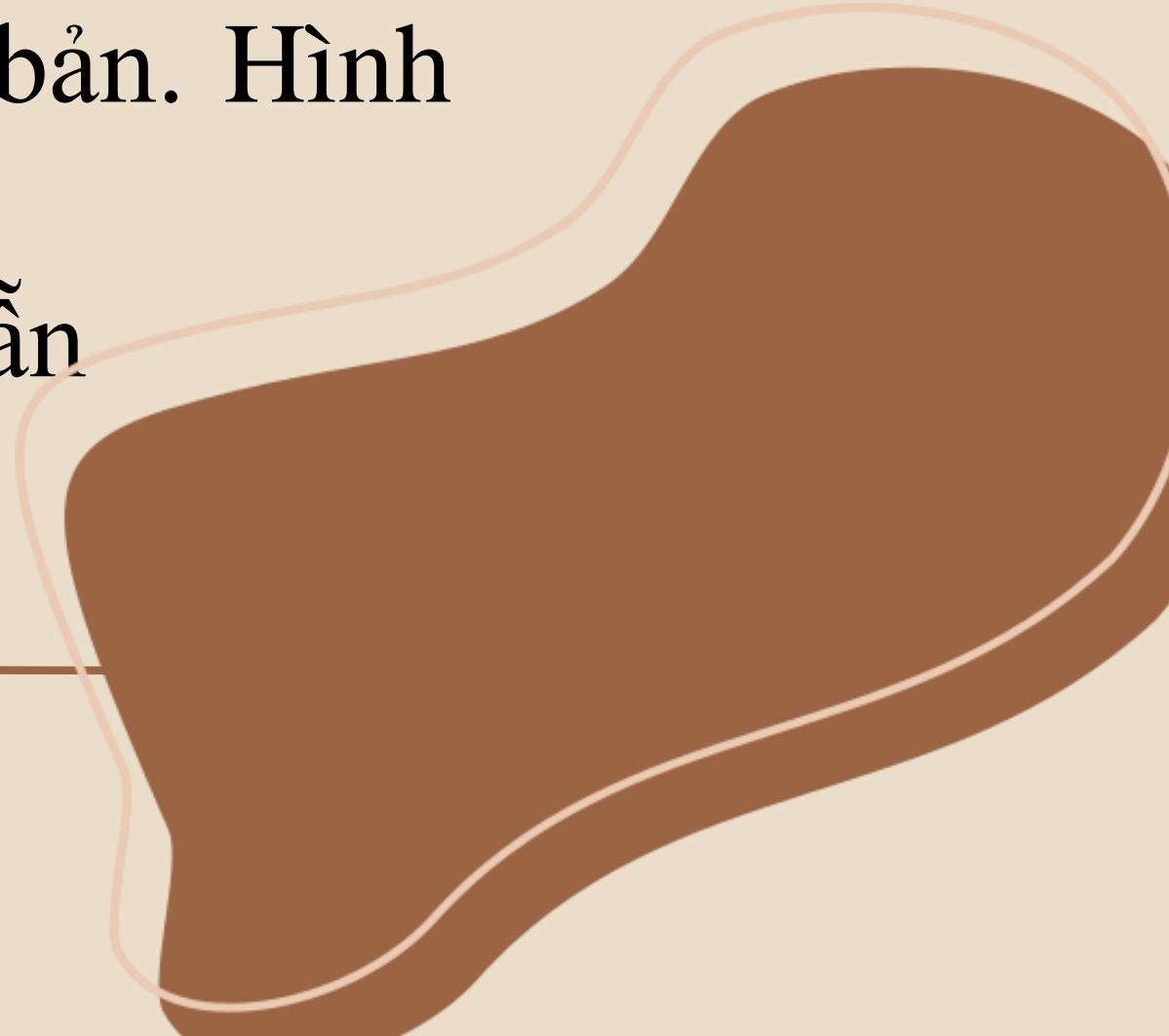
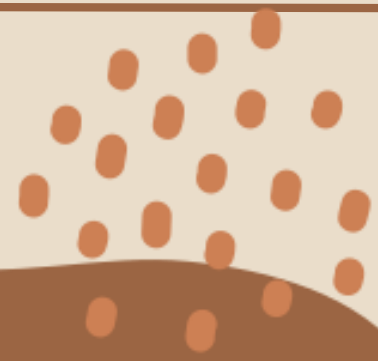
Việc cung cấp thông tin về đặc điểm cấu tạo của thác nước, quá trình khám phá thác I-go-a-du là một chi tiết quan trọng, là biểu tượng của Di sản thiên nhiên này (để phân biệt với các thác nước khác trên thế giới). Chi tiết còn là một minh chứng rõ ràng và thuyết phục thác nước I-go-a-ru là điểm du lịch thám hiểm đầy mê hoặc, là giây phút mà thiên nhiên nhiên lộng lầy, khiến con người phải nín thở rưng rưng.

III. TỔNG KẾT

1. Hình thức

- Bố cục rõ ràng, mạch lạc; cách triển khai ý tưởng và thông tin văn bản phù hợp, đa dạng, dễ hiểu, dễ tiếp nhận.
- Kết hợp yếu tố miêu tả, tự sự, biểu cảm đặc sắc
- Nhan đề và đề mục cụ thể, cung cấp thông tin cơ bản, định hướng thông tin chính của văn bản. Hình ảnh sống động, chân thực, thú vị.
- Từ ngữ chọn lọc, phù hợp giàu sức hấp dẫn

2. Nội dung

Văn bản đã giới thiệu thác nước I-go-a-du, một di sản thiên nhiên nổi tiếng thế giới nằm ở biên giới Bra-xin và Ác-hen-ti-na. Với vẻ đẹp thơ mộng, hoang sơ, dữ dội và kì vĩ, thác I-go-a-du là điểm tham quan tuyệt vời, trải nghiệm khám phá kì quan này là một hành trình vô cùng ý nghĩa đối với du khách.

MÔ HÌNH ĐỘNG 3

LIÊN TẬP

IV. LUYỆN TẬP

Bài tập 1

*Ở Việt Nam có những thác nước
nổi tiếng như:*

Thác Bản Giốc- Cao Bằng

Thác Dambri – Lâm Đồng

Thác Dray Nur - Đắk Lắk

Thác Mây – Thanh Hóa

Thác Yang Bay – Khánh Hòa

Thác Voi – Đà Lạt

HOẠT ĐỘNG 4

VẬN DỤNG

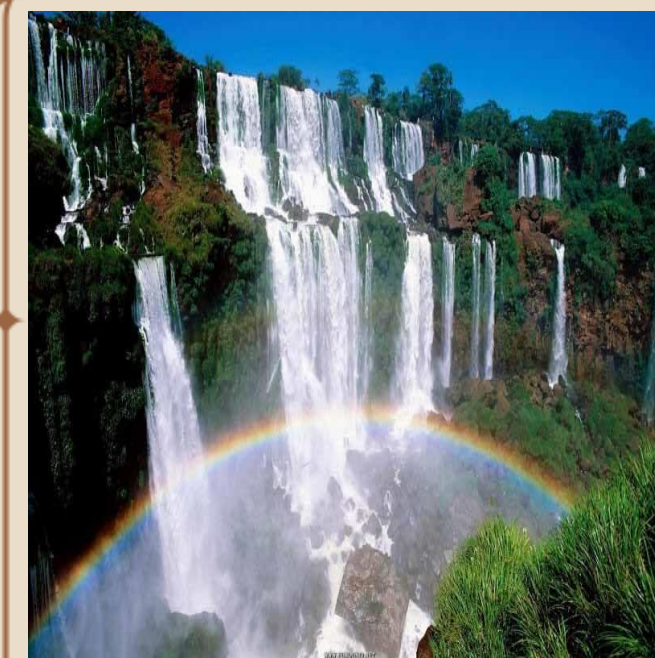
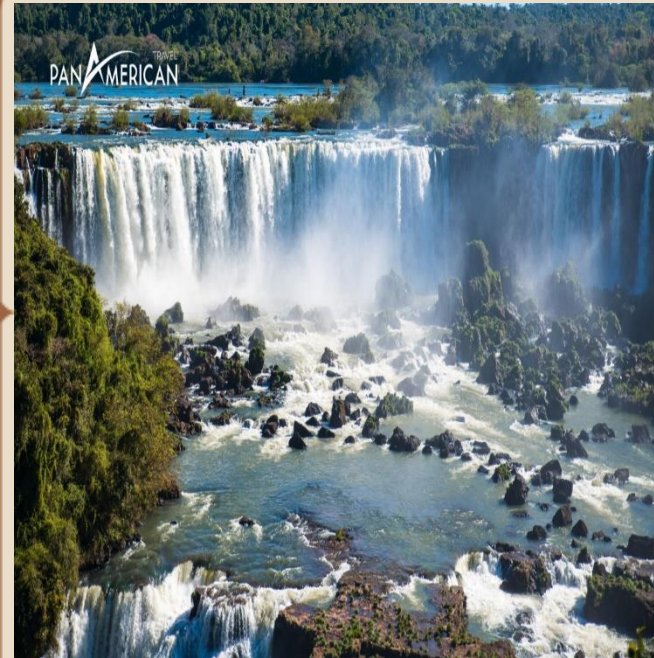
VẠ

ĐI

Tập làm hướng dẫn viên du lịch
Poster do nhóm HS thiết kế theo
yêu cầu: *Trong vai hướng dẫn viên
du lịch, em sẽ giới thiệu về một
thác nước nổi tiếng ở Việt Nam*

**Bảng kiểm poster hoặc
infographic giới thiệu về con thác
mà em yêu thích ở Việt Nam**

	Tiêu chí	Đạt	Chưa đạt
Nội dung	Giới thiệu được ít nhất hai vẻ đẹp của con thác mà em yêu thích ở Việt Nam		
	Trình bày thông tin chính xác về con thác mà em yêu thích ở Việt Nam		
Hình thức	Bố cục cân đối, hài hoà		
	Lựa chọn được kiểu chữ, cỡ chữ và màu chữ phù hợp		
	Sử dụng đa dạng và hiệu quả phương tiện phi ngôn ngữ		
	Không mắc lỗi chính tả, dùng từ, viết câu		
	Thể hiện được sự sáng tạo trong cách trình bày sản phẩm		

Bài tập cho HS thực hiện ở nhà

- Tìm đọc các văn bản thông tin thuyết minh về một danh lam thắng cảnh ở quê hương.
- Đọc nghiên cứu kiến thức phần thực hành tiếng Việt: Nghĩa và cách dùng tên viết tắt của các tổ chức quốc tế. Tìm hiểu tên viết tắt của các tổ chức quốc tế.

The background is a light beige color with various decorative elements in shades of brown. In the top left, there are elegant swirls. On the left side, there is a vertical line with a cluster of small brown dots. In the top right, there is a large, textured, wavy shape. At the bottom left, there are more swirls and starburst patterns. At the bottom right, there is a large, flowing script-like swirl and another starburst pattern. The text is centered in a bold, serif font.

**THANK YOU
SO MUCH**